

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyedévre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petit sor 8 kr. Az előfizetési pénzeket a Szent-István-Társulat igazgatóságához, a kéziratokat a lap szerkesztőségéhez (IV. Lövész-utca 13. sz.) kérjük küldeni

Budapest, 1882.

37. szám.

Szeptember 14.

Két év után.

Öledbe vágyom, mint a hold
Ha nyugovóra tér,
Ha fáradottan békutott
Nagy éjsötényi tért.
Öledbe oh két hosszú év után
S szeretsz-e még, oh mondd szegény anyám?

Oly messze mentem, messze ki
Az élet tengerén,
S szívem nézd, milyen bűteli;
Sokat szenvedtem én.
Sokat rövid, kevés öröm után
S szeretsz-e még, mondd édes jó anyám?

Hajh! láttalak, könyzáporát
Mint hullatá szemed
S a fájó búcsúcsókkal át
Futám-e tengered?
Tenger szerelmed, bár rég láthatám,
Szeretsz-e még, oh mondd szegény anyám?

Szeretsz te úgy-e, hogy ne; hisz
Még nem feledhetéd,
Ki benned meg nem törve hisz,
Szivednek gyermekét
S ha visszatérek két nagy év után
Szeretsz te most is édes jó anyám!

(1879.)

Kalocsay Alán.

A fiatal mostoha.

— Elbeszélés. —

Írta: M. J.

(Folytatás.)

E csengő szavak, mint tör járták át Ernő szívét s a gondolatok rémes árja futotta át agyát: leugorni a mélységbe s végetvetni ez irtózatot lelki állapotnak, vagy boesánatot kérni az utolsó időkben tanúsított

hidegségért. Szerencse, hogy az embert az ész uralja, mert különben sokszor örült tetteket vinne véghez. Ernőben is a józan ész került felszínre s Ernő megfogva a piruló leányka kezét, a keblét eltöltő érzelme-
ket alig eltitkolható hangon, felelt Margitnak:

»Ha volt valaha életnek édes percze, úgy ez az, melyben a föld legjobb anygala kötelezett örök halára maga iránt.«

Sokat mondott Ernő s alig ejté ki e szavakat, már is megbánta. Hogy értelmezi majd Margit szavait? ha úgy, mint ő értette, veszve van, esküszögő. Pedig úgy látszik, Margit felfogta szavai értelmét, mert most már nem kacagott oly jó izűen az élezes orvos ötletein, s elmélázva szaggatta az utba eső fűszálakat.

Ernő a kirándulás után sem változott, sőt komolyabb, zárkózottabb lön.

Egy nap délutánján, alig három hétre a kirándulás után, szobájában dolgozott. A jószág-felügyelőtől kapta meg az aratás, eséplés s gabonaeladás adatait, kedvtelenül nézi a számokat, majd visszatöl székében s szivarja gomolygó füstjét követi tekintete. Ma ismét szokatlan izgatottság szállta meg idegeit, felkel s heves léptekkel járja be szobáját, megáll ablaka előtt s a városba vezető kanyargó utcára tekint, s úgy látszik, valami le is kötötte figyelmét, mert nem távozik az ablaktól. Az a valami sebesen haladó kétfogatu kocsi volt, mely egyenesen a kastély felé tartott. A tüzes lovakat a fiatal orvos gyakorlott kezei kormányozták. A kastély előtt megáll a fogat, az orvos a gyeplőt kocsisa kezébe dobja s maga ruganyos léptekkel siet a kastélyba. Ernő nem folytatja sétáját, összefonta kezeit, gondolataiba mélyed, majd az ajtókilincsre teszi a kezét, valami üzi, hogy ő is átmenjen a társalgó-szobába. Kétszer is megkísérti, de mindig visszafordul. Hasonló a bűnre esábított gyermekhez, kit egy ideig visszatart lelkiismerete, végre legyőzve, a bűnbe esik. Ernő is annak a megfajthetetlen valaminek nem tudott ellentállni s átsietett a társalgó-szobába, hol vidám társaságot talált.

Bárdossyné a kereveten ült s egy album lapjait forgatta, néha-néha felelve a társalgónó szavainak. Az

őreg Mari néni, ki Ernő hívására jött a kastélyba, egy XIV. Lajos korabeli bőrszékbe mélyedve, kötögetett. A Beregszászy-zongorán Margit játszott, mellette ült Konkoly Győző s bár látszólag nagy figyelemmel kísérte a hangjegyeket; valóságban azonban minden figyelmét azok a művészi sebességgel repülő, hófehér kaesók kötötték le, melyek oly varázsló hangokat csaltak ki a zongora húrjaiból.

Ernő belépését ez utóbbiak nem vették észre. Bár-dossyné magához intette Ernőt s élénk beszélgetés kezdődött, melybe még a különben hallgatag Mari néni is belevagyult. Mintha összeesküdtek volna, mindnyájan Ernő ellen támadtak. Pedig három asszony támadását mily nehéz győztesen kiállni, mutatja Páris példája!

A társalgónő Ernő komolyságát rója meg, mely már mindenkinek, még Margitnak is feltűnt a házban. Ez volt az első tördőfés, Margit nevével megmérgezve. A szép özvegy önmagát s Margitot okolja, kik tán nem igyekeznek napjait kellemessé tenni. E tör már mélyebbre hatott, ez esküjére figyelmezteté. Még Mari néni is kimondta véleményét:

»Ugyan mondja meg Fehér úr, mivel bántotta meg az az én szeles kis Margitkám? A multkor könyezve panaszkodott, hogy ő az oka az ön búskomorságának.« Ezt már alig tudta elviselni s tán ismét meggondolatlan szavakra fakad, ha Margit a dalmüt be nem végezné, s ő is Konkolylyal a társasághoz nem csatlakoznék.

Ernő egy félóra mulva távozik, mint mondja, ma még néhány sürgős ügyet kell elintéznie. Szobájába siet s bezárja ajtaját. Nem mondott valótlan: a legsürgösebb, legégetőbb ügygyel foglalkozik — önszívével.

Szakítania kell ez elviselhetetlen állapottal, mely naponkint csepegteti a halálos mérget szívébe, szét kell tépnie a kedélyét lekötő vasbilincseket, le kell győznie a vigyorgó ördögöt, mely oly álnokul esalta e hálóba.

Kinyitja az íróasztal szekrényét s egy peccétes okmányt vesz elő, melyre biztos vonásokkal, nagy betűkkel van írva: »Végrendeletem.« Az okmány végső lapjára fordít s az utolsó pontot olvassa: »végső akaratom teljesítésére, illetőleg végrehajtására, szeretett leányom, nagykorúságáig, vagy férjhez menetelég úgy az ő gyámságára, mint javaim kormányzására kedves barátomat s részben nevelt fiamat: Fehér Ernőt kérem fel. Ki ha e terhes megbízást nem fogadhatná el, vagy arról időközben lemondana, úgy mindezek teljesítésére szívem s lelkem második tulajdonosát, Kormos Ede plébánost kérem fel, kinek különben is a végrendelethez csatolt levélben leányom jövőjét illetőleg tanácsokat, kérelmeket adok át.«

Tizszer, százszor elolvasta Ernő e sorokat »Itt a menekülés ajtaja,« sugja valami bensejében; menj a plébánoshoz, nyilvánítsd ki előtte, hogy tovább e hivatalt nem viselheted s menj vissza ügyvédi irodádba.«

S ha a plébános kérdi, mi birt ez elhatározásra, mit felelsz? Csak nem mondod meg neki, hogy egy 15 éves leány ajkainak mosolyát, szemeinek szende tüzét nem bírod kiállani?...

— Maradni fogok! kiált fel Ernő, a férfiú szilárd elhatározásának hangján, s holnaptól fogva nem fog reám senki panaszkodni.

III.

A végzetes délutánt követő nap az ős legszebb napja volt. Irma, a szép özvegy, a parkban sétál; az utakat sárgult falevelek födik, melyek zörögve a léptek alatt, mintegy végfohászt lehelnek; a kertészek a beesebb virágokat téli lakásukra szállítják, másfelől vidám eselések a piros gyümölcsöt szedik. Egy kanyarultnál Irma Ernővel találkozik. Az özvegy asszony alabastrom arczát karminpir futja át, mit vagy a véletlen s szokatlan meglepetés, vagy Ernő már-már ugyszólván elfelejtett régi kedélyes üdvözlése okozott.

»Bocsássa meg, Ernő, kíváncsiságomat — kezdi a szép asszony a kölesönös üdvözlés után, miközben egy vadgesztenye vadonba tértek —, de mi hozta vissza régi jó kedvét?«

»Ezer meg ezer ok járult ahhoz, mondja mosolyogva Ernő, azok a szép piros almák, sárga császárkörték, meg a gyümölcsösben termett temérdek szilva s aztán a jó vásár, melyet ép most végeztem be, tizenkét czimeres tulkot adtam el jó áron.« Tán tovább folytatná, de Irma közbeszól:

»Jaj Istenem! mily prózai ember; két hónapig minden nyájasságunk, mosolyunk nem üzte el homloka redőit s most egy-két forint mosolyt esal ajkaira.«

A szép özvegy szavai találták, Ernő elkomolyodott; ezt észrevéve Irma, így szól, miközben bogár szemeinek tüze égette Ernő homlokát:

»No, ne haragudjék Ernő, ez csak tréfa volt, nem szemrehányás. Nyujtsa kérem karját, itt rossz az ut; mondja csak, mit tart ön Konkoly Győzőről?«

Kényes kérdés volt ez ismét! Ernő szíve labirint volt, melyben egy s ugyanazon ember szeretetre, más alkalommal gyűlöletre találhatott.

»Derék, életre való fiatal embernek tartom; volt a száraz kritika.

»Én úgy találok, mintha Margitnak udvarolna, minden nap eljő s mindig Margit körében van.« Ernő nem szólt semmit, sétatálcájával egy-két őszirózsa szarát ütötte le.

»Hallja csak Ernő, kezdi ismét a szép özvegy, valamire kérném magát.«

»Kérelme parancs előttem, asszonyom!« feleli Ernő.

»Ne beszéljen ilyen feszes, kimért udvariassággal, legyünk a régi jó barátok. Szeretném önnel Beethoven sonatáit négy kézre játszani. Ha nagy küzdelmébe nem kerül ily untató foglalkozás, ugy-e bár teljesíti kérésemet?« A tüzes szemek ismét esdve tapadtak Ernő arczára.

»Kegyed valódi tündér, feleli Ernő, ellesi gondolataimat, ép én akartam kegyedet felkérni a zongora-órák folytatására.«

Eközben beértek a kastélyba s Ernő udvarias kézesök után szobájába sietett.

Örömmel fogadta a szép özvegy ajánlatát, mely meg fogja könnyíteni elhatározása kivitelét. Naponta együtt játszanak s ha Beethovennel végeztek, Irma magyar népdalokat játszik, míg Ernő érczes bariton hangja érzéssel éneklé a dalok szövegét. Ernő csakhamar beletalálta magát új helyzetébe. Irma rendkívüli nyájas s előzékeny volt Ernő iránt. Nem egyszer, főleg a november ködös délutánjain, óra hosszat beszélgetett Irma

Ernövel, s e társalgás a legélvezetesebb volt. Irma nem hiába töltött öt évet a budapesti angol hölgyek intézetében, az ország egyik legelső nőnevelőjében, ép oly otthonos volt a történelemben mint az irodalomban s Ernővel gyakran a legélvezetesebb tudományos vitatkozásokba bocsátkozott.

Ez Ernőbe új életkedvet, ingert öntött. De meg Irma oly bájos és kellemes volt, hogy a legsivárabb kedélyt is tűzbe hozhatá. Koromsötét, dús hajzata megszágyalította a gyász-ruhát, mely karsu tagjait vette körül; vakító, fehér arca kétségbevonatja, hogy valaha látta-e ez arcot a napsugár; folyton csillogó bogár szemei s azok a biboros ajkak, melyeken folytonosan varázsló mosoly honolt, tették őt bájolóvá. S valamint külsősége, a régi bölcsék szerint csak jégre karczolt kép s befejezetlen műremek a szív, a lélek nemessége nélkül: úgy Irma tökéletes szépségnek mondható, mert az ő szép arca tükre volt művelt, nemes szívének, fenkölt szép lelkének.

E varázsló szépség kötötte le a már 45 éves Bárdossy szívét is s birta volt azon elhatározásra, hogy tiz évi özvegysége után a 22 éves Irmát az oltárhoz vezesse. Ő nem soká gyönyörködhetett ifju nevében, egy év után a halál, e kérlelhetetlen tyrannus, hívta birodalmába.

Ernőt is lekötötte a varázsló s szívesen pihent dolgai után a szép özvegy társaságában. Szívét a nyomasztó, kisértő gondok is elhagyták, bár néha-néha Margitot, a fésző rózsabimbót látva, kimagyarázhatatlan nyomást érzett lelkében. Még alig néhány hete irigy szemmel kísértte a fiatal orvos minden mozdulata által elárult vonzalmát Margithoz: most közönyösen nézte udvarlását s míg Margit a fiatal orvos társaságában oly jól érezte magát, Ernő a szép özvegynek szentelte minden idejét.

S Irma, a szép özvegy? minő vonzalommal viseltetett Ernőhöz? a megszokás, a barátság köteléke fűzte őt hozzá? Az bizonyos, hogy Irma sokszor s sokat gondolt Ernőre, ha ez távol volt s látható örömmel fogadta a megérkezőt.

A zongoránál Irma szeméi a hangjegyekről nem egyszer tévedtek Ernő férfias szép vonásaira s ilyenkor, ha az elvétett ütem ezt elárulta, az alabastrom arcz tűzbe borult.

Egy reggelen a hópelyhek, a tél fecskéi, szállingóztak. Irma s a társalgónő a vigan lobogó kandalló mellett ültek s míg kezök ügyesen forgatta a kandalló tűzétől csillogó parányi tüket, bizalmas beszélgetésük elárulta, hogy a társalgónő teljesen megnyerte urnője bizalmát.

»Az inas állítja, szól a társalgónő, hogy Ernő ur még alig hajnalodott, már kilovagolt a gazdaságba.«

»Igazán meg nem foghatom, feleli Irma, miért erőlteti Ernő annyira magát. Ily czudar időben sem kiméli magát.«

»Kedves foglalkozás az neki, hisz megédesít minden nehézséget a tudat, hogy munkájáért hálát fog nyerni.«

»Gondol is Ernő a mi hálánkra! szól Irma, tán az ő szíve helyét jégdarab foglalja el, még mosolya is csak közönyt árul el.«

»Csalatkozol Irma, folytatja Jolán, a nevelőnő, a föld kérge is hideg, míg bensejében tűz lángol.«

»Lehet, hogy Ernő szívét is valamely ismeretlen falusi tündér lánczolta le s az ő csókja fogja a hideg szél fagyát felmelengetni arczáról«, mondja nem minden gúny nélkül Irma.

»Irmácskám, szól kaczagva Jolán, te féltékeny vagy.«

»Ne üzz ebből tréfát, Jolán. Vagy azt hiszed, nem fáj az nekem, ha vonzalmamat csak fagyos bókok jutalmazzzák?«

»No igen, mert Ernő csaknem borulhat lábaidhoz, hogy bevallja szerelmét.«

»Nagyon messze mentél, Jolán; te már szerelemről beszélsz.«

»Talán rossz néven vennéd, ha Ernő szeretne?« kérdi mosolyogva a bizalmas barátnő.

»De ha nem szeret! tör ki indulatosan Irma; azonban hagyjuk e tárgyat, beszéljünk Margitról. Mit csinál az én kis leányom?«

»Én azt hiszem, hogy az anyja meg a leánya egy betegségben szenvednek, mindkettő szerelmes.«

»De Jolán! szól a tiltakozás hangján Irma, én a szerelemről egy szót sem szóltam.«

»Akkor csak Margit esett e sötét verembe, de ő bizonyosan beleesett.«

»Bevallotta neked az én kis ravasz leánykám? A hamis nekem egy szót sem szólt!«

»Bevallja azt minden szónál fényesebben minden tette. Csak nézd meg egyszer, mily elmélázva ábrándozik zongorája mellett! Sokszor órahosszat a hegyeket bámulja; s e héten valamely titkon töri fejét, valahányszor szobájába lépek, azonnal valamit szekrényébe rejt s a kulcsot, mit eddig sohasem tett, mindig magánál hordja.«

»No, majd kivallatom a kis bohót! hisz a szerelemben semmi rossz sincs, Margit már a 16-ik évbe lépett; Konkoly csinos ember s van szép birtoka is. Én nekem biz egy szavam sincs e házasság ellen?«

»De Ernő szava dönt ám ez ügyben, mondja Jolán, s én úgy vettem észre, Ernő nem igen szereti a csinos orvost.«

Margit belépte zavarta meg a társalgást. A szép leány arca bizonyossága Jolán szavai igazságának. A piros rózsák eltűntek az arczról, a kék szemeken bágyadt-ság ült, a virasztás vagy sirás jelei. Az első szerelem hírnöke mind a kettő.

Irmát a társalgónő szavai nagyon kíváncsivá tették, egy titkos intésére Jolán távozott, s az anya magára maradt leányával.

»Margitom! mi bajod, gyermekem? egy idő óta oly ijesztő rossz színben vagy.«

»Talán a téli idő teszi, mondja Margit, különben én még nem is vettem észre.«

»S szomorúságodnak, titkolózásodnak is a tél az oka?«

»Mily kérdés ez, anyám? hisz én nem titkolok el előtted semmit!« szól a lángoló arczu Margit.

»De én tudom, hogy valami titkot rejt szivecskéid; fedd fel anyád előtt s én megenyhitem bánatodat.«

»Ah, azt nem enyhíti meg semmi e föld színén« szól Margit, megfeledkezve előbbi szavairól.

»Az volna csak szép! mondja mosolyogva Irma, ha a szerelmesek örökké epednének, vigasz nélkül keseregnének.«

»De én nem vagyok szerelmes!« mondja daczosan Margit.

»Ne tagadd, Margitom, a szerelem nem bűn, s te már elég nagy vagy. Lásd, én már gondoltam férjhez meneteledre s legközelebb Ernővel is beszélek e tárgyról.«

»Csak vele ne, anyám!« mondja, Margit kezeivel elfedve égő arcát.

»S miért nem, lányom? neked nem szabad Ernőt gyűlölnöd, ő gyámod s az ő nemes szíve nem fog akadályt gördíteni boldogságod elé.«

»De én nem megyek férjhez soha; erről ne is szólj Ernőnek semmit!« mondja Margit könyzapor közt sietve ki a szobából.

Irma bámulva tekintett a távozó Margit után.

»Igazán különös gyermek! miért gyűlölhetsz oly nagyon Ernőt?« ...

(Folytatása következik.)

A vándor esti dala.

Rückert után.

Ha a tóra dülnek	A mint a sirályok
A hegy árnyai.	Parthoz lengenek,
Fölkelnék a szívnek	Meppihenni vágyom
Fájó vágyai.	Egy hű szív felett.

Vigan kél a vándor
Utra hajnalon;
Ah de haza vágyik
Minden alkonyon!

Szulik József.

A ravasz harangozó.

— Humoreszk. —

(Folytatás.)

Mig Thickék azon kérdések megbeszélésével foglalkoztak, melyek az elenfélt örökre megszégyenítendők lesznek, William Steep ezalatt mindinkább kezdé vesztetni bátorságát, minél jobban közelgett ama végzetes nap. Miután agyának minden fiókját kikutatta, anélkül, hogy egy szerencsés ötletre bukkant volna, annyira rossz kedvvé lett, hogy senki sem tudta kielégíteni.

Volt Steepnek egy Jones nevű harangozója, egy derék, becsületes lélek; Jonesnek nem volt más baja, mint hogy az egyik szemére kancsal volt, feje aránytalanul nagynak tűnt föl, s némelyek, kik nem nagyon törtek magukat abban, hogy felebarátaiknak jó tulajdonságait kiemeljék, azt szerették volna állítani, hogy Jones az italt kissé túlságosan szereti. Jones, ki Ophelia halála óta Steep háztartásával is meg volt bízva, mély szomorúsággal látta urának búját, kinek ő mindez ideig teljes melegegedésére végezte úgy templomi, mint házi és konyhai szolgálatait, holott most gazdája mindenben valami kifogást talált. Hasztalanul végezte teendőit vasárnapokon a felekezet összejövetelekor, még ha ezt a legjobban is teljesíté, gazdája megszidta. Hasztalanul fényesítette oly remekül Steep eszmáit, hogy ragyo-

gásuk szemeit majdnem tönkretette: köszönet helyett, midőn gazdája esős és sáros időben hazajött, még azt kérdezte tőle, vajjon a fölszámított sok fénymázt nem pálinkában vette-e ki? Hasztalanul süttött olyan finom roastbeefeket, hogy a legfinnyásabb lord izlését is kielégíthették volna: Reverend Steep mégis azt mondta, hogy jövőre nem akar marhahúst látni asztalán.

Jones végre mégis neki bátorodott és így szólt:

— Nagytiszteletű uramnak bizonyosan fekszik valami a szívében, mi oly súlyos gondokat okoz fejének. Mondja meg nekem, talán én segíthetek.

Micsoda, te éhletetlen, felelt nyersen Steep, még az én ügyeimbe akarsz elegyedni? Takarodjál rögtön szemeim elől!

Leverten távozott Jones uratól, másnap pedig megfeszítette egész erejét, hogy mindent urának izlése és akaratára szerint végezzen el: mennyire fájt azonban lelkének, midőn köszönet helyett azt kellett gazdájától hallania, hogy ő, már mint Jones, a legnagyobb tökfilkó a föld hátán, ki egyebet sem tud, mint az embert boszantani! Ezért a rossz napért ügyekezett Jones, mint már ezt máskor is sikerrel tette, némi vigaszt bevenni az ő drága szesz palaezkjának tartalmából.

A következő napon megkettőztette, sőt megtízszerezte buzgalmát, hogy a szemrehányásnak még csak árnyékát is elkerülje. miután érzékeny szívének e szemrehányások oly fájdalmat okoztak. De ah! dicséretes fáradozását épen azon a napon fejté ki, mely a borzasztó eldöntést előzte meg! Ezen a napon még égből lejött angyal sem elégíthette volna ki a nagytiszteletű urat. Így történt azután, hogy a szemrehányásoknak és szidalmaknak valóságos vizözöne hullott a szegény egyházfira, ki a szögletben mosolyogva várt a magasztalásokra, melyeknek nézete szerint nem lett volna szabad ez uttal elmaradniok.

E miatt bensejében egészen fölháborodva, bátran ura elé lépett s mély megindulással így szólt:

— Ez a köszönet az én hű szolgálataimért, nagytiszteletű uram? Azonban belátom, hogy nagy szomorúságának és gondjának kell lennie, a miért úgy bánik velem — mondja meg nekem, mi a baja, talán én segíthetek.

— Micsoda! felelé haragosan Steep; te okosabb akarsz talán lenni nálamnál? Takarodjál.

— Nem, mond bátran Jones; ha nem akarja nekem megmondani, akkor fölmondom a szolgálatot, mely úgy is napról napra elviselhetlenebbé lesz.

— Ugyan, ne légy bolond! felelé szelidebben gazdája: elismerem jó szándékodat! de te nem oldhatsz meg egy feladatot, mely az ige legfelvilágosultabb szolgáját is megrémíti. Lásd dolgod után!

— Nem, felelé határozottan a harangozó, nagytiszteletű uram közölni fogja velem a titkot, különben visszavonhatlanul itt hagyom.

— Nos, mondá a prédikátor, ki az ő Jonesját mégis sokkal jobban szerette, miután minden áron tudni akart, tehát halljad! És elbeszélte neki a szomorú történetet.

— Most tehát érted, így végzé szavait, hogy nem a pénz miatt aggódtam, de a becsület forog itt fenn.

— Ah, felele az egyházi, ha nagytiszteletű uramra nézve csak a becsület a fődolog s a pénzt semmibe nem veszi, ugy segíthetek rajta.

— Hogyan? Micsoda? kérdé kételkedőleg Steep.

— Tudja mit, nagytiszteletű uram? — mond a ravasz egyházi; küldjön engem maga helyett oda és üzenje nekik: »nem érdemes, hogy ily esekélység miatt személyesen fáradjak oda: az én harangozóm már tanult tőlem annyit, hogy ilyen kérdéseket ő is meg tud oldani.« Ha én leszek a nyertes, miben nem kétkedem, nagytiszteletű uramnak kettős lesz a diadala s az öt fontot nekem adja; ha én találnék veszteni, akkor azt mondja nagytiszteletű ur; »Mégis egy kissé sokat akartok egy harangozótól!« s nyugodtan kifizeti az öt fontot. A kegyed személyes becsülete azonban érintetlen marad.

A nagytiszteletű Steep urnak nagyon megtetszett az eszes harangozó javaslata, s a nehéz boszorkánynyomástól félig-meddig megszabadulva, kész örömmel adta beleegyezését, hogy Jones menjen másnap helyette az annyira félt találkozásra.

* * *

Másnap reggel a mi harangozónk nagyon kétes érzelmeikkel volt eltelve. Csak az az egy volt előtte világos, hogy egy becsületes reggeli ital nem árthatna és hogy minden esetre jó lesz magát egy teli palaczkkal felfegyverezni. Ily módon megerősítve és megvigasztalva, a kitűzött órában elment a Thick hitközségének imatermébe, hol Thick s a két fél tanui már együtt voltak.

Jones meglehetősen méltósággal teljesítette nagytiszteletű Steep ur megbízását s késznek nyilatkozott a harezot fölvenni.

Thick nem kevésbé volt meglepetve a dolog ilyen fordulatán, mindazáltal habozás nélkül elfogadta a javaslatot, minthogy ebben ellenfelének már visszavonulását látta és saját diadalában annyival biztosabbnak érezte magát.

Hozzá fogtak tehát a dologhoz. Miután határozottan kimondták, hogy senkinek sem szabad egy szót sem szólania, s a csengetyü jeladására kell figyelni, a két fél tanui a hosszukás terem átellenes végein foglaltak helyet. A mi harangozónknak helye az ő ura hiveinek közelében lett kijelölve; vele átellenben ellenfele foglalt állást s gúnyos arcczal méregette őt, mi Jonest eléggé boszantotta.

A csengetyü jeladására Thick fölemelte mutatóujját, s kihívólag mutatva a harangozóra, néhány méltóságteljes lépéssel feléje közeledett.

Jones azonban a maga részéről azonnal fölemelte mutató, hüvelyk és középujját s ellenfelére rohant.

Ez meglepetve hátrált, arca azonban mindenesetre érintkezésbe jött volna az egyházi öklével, ha a csengetyü jelt nem ad s a két harezost vissza nem szólítja helyeikre.

Mielőtt az egyházi még tisztába jöhetett volna érzelmeivel, a csengetyü újra megszólalt. — Thick most egy nagy almát vett ki zsebéből, magasra tartotta, s oly gúnyos tekintettel lépdelt az egyházi felé, mint a hogy Góliát a kis Dávid felé közeledhetett.

Jones azonban pillanatnyi zavar után előrántotta zsebéből az átlátszó folyadékkal telt palaczkot, diadalmasan magasra tartotta s oly mozdulatot tett vele, mely azt okvetlenül kellemetlen érintkezésbe hozta volna Thick fejével, ha ugyanebben a pillanatban a csengetyünek új jeladása a vitatkozó feleket külön nem választja.

Boszankodva ereszté le karját a harangozó s dühösen és bámulva tekintett Thickre, ki zavarodottan húzódott vissza. A tanuk azonban felállottak s kijelentették Jonesnak, hogy elmehet. Ez pedig azon hiedelemben, hogy bolonddá tartották, egy közeli, ismerős csapszékbe ment, hogy haragját kissé leöntse.

(Folytatása köv.)

T Á R C Z A.

A katolikus egyház Egyiptomban.

(Folytatás.)

Ezen újabb intézetek mellett nem szabad a szentföldi franciscanusok régiebb zárdáit és hospitiumát felednünk. 1863-ban, — e számok azóta növekedhettek — 48 áldozár és 23 testvér Alsó-Egyiptomban a következő állomásokat foglalta el:

Kairó	15	áldozár,	6	testvér	1	templom (kápolna).
Ó-Kairó	2	»	1	»	1	»
Bulak	2	»	1	»	1	»
Kair Zafat	2	»	1	»	1	»
Tantah	1	»	—	»	1	»
Fajum	1	»	—	»	1	»
Alexandria	15	»	9	»	3	»
Rosette	1	»	1	»	1	»
Damiette	2	»	1	»	1	»
Masurah	2	»	2	»	1	»
Port Said	2	»	1	»	1	»
Ismaila	2	»	—	»	1	»
Mohallet el						
Kebir	1	»	—	»	1	»

Ugyanazon évben a reformált franciscanusoknak Felső-Egyiptomban a koptok között a következő missió-állomásaik voltak:

Siut: egy hospitium, egy templom, egy iskola, 30,000 lakos, ebből 12,000 keresztény, 200 katolikus.

Tahota: Templom és hospitium, két iskola 60 fiu és 70 leányövendékkel (a szomszéd községekben még két kisebb iskola) 12,000 lakos, ebből 11,000 keresztény, 700 katolikus.

Akmín: 30,000 lakos, ebből 6000 keresztény, 600 katolikus, két iskola 35 fiu és 40 leányövendékkel. Hammos és Soadje szomszéd falvakban 200 katolikus.

Girgeh: 12,000 lakos, ebből 3000 keresztény és 500 katolikus.

Farschut: 1300 katolikus.

Kench: 10,000 lakos, ebből 2000 keresztény és 104 katolikus.

Nagade: 3400 keresztény, 150 katolikus, egy iskola 26 fiuövendékkel. A szomszédban Chus 129 katolikkussal és egy 15 gyermek által látogatott iskolával, és Gamula, Theba romjai mellett, 130 katolikkussal. Végre a legújabb időben Luksorban is állítottatott fel missióállomás.

Egyiptom katolikus missió-intézeteinek ezen rövid áttekintése után tartsunk szemlét az újabbak és fontosabbak felett. Legelőször is kezdjük Alexandrián.

Az ókorban Alexandria a földkerekség legnagyobb és legpompásabb városai közé tartozott, a Ptolomaeusok alatt Egyiptomnak fővárosa volt. Midőn a rómaiak elfoglalták, állítólag körülbelül egy millió lakossal bírt. 130 méter magas, nyolc emeletből álló világító tornyából, melynek csarnokai pompás márványoszlopokon pihentek, 300 stadiumnyi (50—60 kilométernyi) távolságra veté fényét a tűz. Strabo szerint két nagy, a város közepén egymást derékszögben átmetsző, 35 méter széles tóutat szakadatlan sorban pompás paloták, templomok, oszlop-csarnokok szegélyeztek. Világhírű volt 700,000 irattekercset tartalmazó könyvtára. Még midőn Mahomet Amru 640-ben a várost elfoglalta, jelenté Omar kalifának, hogy a városban 4000 palota, ugyanannyi nyilvános fürdő, 400 circus, színház, versenytér, 12,000 kert stb. van. A török uralom óta, 1517-től kezdve azonban a város egyre hanyatlani kezdett, úgy, hogy a múlt század végén már csak 6000—7000 lakosa volt. Mehemed Ali újra föl-emelte, különösen egy óriási, 82 kilométer hosszú csatorna építése által, s a jelen század közepe óta Alexandria újra virágzott. Most félig keleti, félig európai várossá lett 200,000 lakossal, kik közül 50,000 európai. A katolikus lakosok száma (többnyire máltaiak, olaszok, francziák) meghaladta a 30,000-et.

Az európai negyed központját a consularis tér képezte, melynek pompás épületei a bombázás óta romokban hevernek. Nem messze tőlök áll a franciscanusok zárdája; egy háromszögű tér egyik oldalán. Szent Lajos napjai óta itt működtek szent Ferenc fiai. Egy pálmafasor vezet az új, csak 1850-ben befejezett templom kapuzatáig; a templom szent Katalinnak van szentelve. A templom belseje márvánnyal van gazdagon díszítve, s a főoltáron kívül, melynek képe szent Katalin diadalát ábrázolja a pogány bölcsészet felett, nyolc mellékkoltár van, valamennyi márványból, igen szép kivitelben. Jobbról a templomhoz van építve a terjedelmes zárda zárandok-szállóval. A püspöki lakás is közel fekszik.

A lazaristák is egészen közel laknak; 8 áldozár és néhány laikus testvér vezeti a mintegy 200 növendék által látogatott collegiumot. Ugyanazon utcában, a lazaristák nagy épületével szemben, áll a szent Vincze leányainak kórháza, mely 150 beteget képes befogadni. Azonban ezek csak legkisebb részét képezik tevékenységöknek. Már 1867-ben naponként 650 beteget láttak el, névszerént szembetegeket és undorító kelevényekben szenvedőket, kiket bekötözés végett hozzájuk vittek. Ezenkívül látogatták a betegeket a város minden zugában, a körül fekvő falvakban. »Ime a pasa orvosai!« kiáltanak fel látásukra a legfanatikusabb muzulmánok is és áldják őket. Már akkor 6000-nél több haladókló gyermeket kereszteltek meg. Iskoláikban 760 gyermeket (550 bejárt) oktattak, s 120 árvaleányt, 40 árvafiút, 50 lelenctet tartottak. 1875-ben egy új nagy árvaházat építettek. A város bombázása alatt is az apácák megmaradtak helyeiken. A »Daily News« egyik levelezője a következő sorokat táviratta: »Meglátogattam a kórházakat, s nem találok elég alkalmas szavakat, melyekkel az irtalmas nénék dicséretét méltón kifejezhetném. Intézetők számos betegen kívül tömve van európaiakkal, kik félelemből nálok oltalmat keresnek. Páncélhajóhadunk egy bombája becsapott egyik szobába, melyben három apáca volt, befuródott a falba, de szerencsére nem pattant szét.«

Az iskolatestvérek nagy intézete, szent Katalin collegiuma, szintén a Katalin templom mellett fekszik. A tágas háznak nagy tantermei, szellős tiszta hálószobái, szép természettani készülékei, és ritka természetrajzi gyűjteménye van. 1872-ben 38 testvér foglalkozott 6 gymnasiumi osztály és egy nagy szabad elemi

iskola vezetésével. Az utolsó évben mintegy 400 tanuló látogatta a gymnasiumot s 700-an jártak a szabad iskolába.

Ramleh-ben, Alexandria gyönyörű nyárilak-városában, melyeket pompás kertjeivel körülbelül 2½ órányira a várostól az alexandriai kereskedők gazdagsága varázsolta elő a homokból, a franciscanusoknak 1864 óta szép templomok és egy hospitium-jokvan. Nem messze tőle 1880-ban a Sion apácák egy növendékét nyitottak, melyben már az első évben 15 apáca és 50 növendék volt. Az iskolatestvéreknek is van itt egy kisebb nevelőjök és novitiatusok (36 novitiussal).

Alexandriából forduljunk most Kairóba. A vasut Tan-tah-n át vezet, mely az irtózatos mézárások folytán, melyek Alexandria bombáztatását követték, szomorú hirre vergődött. A szem buja tenyészetten pihen, mert száz meg száz csatorna vezeti különböző irányban a Nilus vizét. A Nilus két főágát hatalmas hidakon hagyjuk magunk mögött; az egyik Dahari falu közelében, egészen vasból van és nyolc millió márkába került. Azután egyszerre eltűnnek a Delta gyönyörű földjei; a vonat egy pusztán rohog végig; piros homok-halmok, vakító világítással, környezik jobbra-balra utunkat. Végre, körülbelül hat órai utazás után, minaretek, kupolák, pálmák, paloták emelkednek ki a homokból, s Kairó 400 moseájával, 30 különféle keresztény szertartású templomával és kápolnájával, 10 zsinagógájával, tarka népeiségével mint az ezer egy éjszaka meséje szemünk előtt fekszik.

(Folytatása következik.)

Egy művész boszuja.

Jan van Calcar, híres festőművész, élethű és mesteri művei által eléggé ismert a műtörténelemben, annál kevesebbet tud azonban ez utóbbi az ő életéről beszélni. Erről úgy szólván majdnem semmit sem tudni, még azt sem, hogy hol született és hogyan halt meg! Csak néhány vonás maradt fen életéből. Bohós kópé volt, ki tetszése szerint élt s azt akarta, hogy az emberek az ő tréfáit ép úgy vegyék, mint ő. Azonban nem egyszer kellemetlen tapasztalatai voltak. Az ellen ugyan nem volt senkinek kifogása, hogy meleg időben meztelen lábra huzta föl cipőit, mert oly művészileg szokta lábait befesteni, hogy mindenki azt hitte, hogy selyem-harisnyát visel; de azért már nagyon meg kellett lakolnia, hogy tréfából a piac szögletén egy kenyérsütő boltjának kirakatából néhány zsemlet elcsent s azokat kardjának hegyére szurva, tovább állott. A pék felesége, egy gonosz, nyelven és mérges asszony, kirohant a boltból s dühös taglejtések közt annyira elárasztotta a vig festőművészt mindenféle szép czimekkel, hogy az emberek nagy számmal csoportosultak körülötte s ő maga csak megszegyenülve menekülhetett.

»Ezért majd meg fogsz lakolni!« kiáltott föl a művész haragjában s ezen fenyegetését meg is valószínűsítette oly módon, hogy néhány hónappal később a gonosz asszony levágta volna akár egyik kezét, ha ezzel meg nem történté tehetné volna ama csunya zsemlyejelenetet. Mert midőn egy vasárnapon a főtemplom egy nagy, gyönyörű oltárképe lelepleztetett, melyet Jan van Calcar a tanács megbízásából festett, az ájtatos közönség mély fájdalommal szemlélte rajta az Üdvözítőt, a mint a zsidók őt a pogány procurator, Pontius Pilatus előtt vádolják; irtózáttal ismertek rá azonban a képen az Ur vádlói között a piacsarkai gonosz pék-asszonyra, ki a megszólalásig hünen volt ábrázolva, egyik öklét, szokása szerint, csipejére illesztve, a másikat pedig dühös fenyegetéssel az Üdvözítő felé emelve!

Leirhatlan mozgás keletkezett az egész gyülekezetben; mindenki megvetéssel tekintett a megbélyegzetre, ki épen ekkor gögösen érkezett a templomba; az emberek mind kitértek előle s távoztak közeléből. Most ő is megpillantotta a képet s a mint magára ismert, elordította magát s jajgatni kezdett. Az egyházi kénytelen volt a kétségbeesettet a templomból kivezetni, s a szerencsétlen az utcán görcsökből összerogyott. Hasztalan követett el mindent mind ő, mind családja, hogy a képről az arckép eltávolíttassék. A festőművész a panaszokat hidegen és nyugodtan a városi tanácshoz utasította; a tanács azonban határozottan kijelentette, hogy a képen nem szabad egy vonást sem megváltoztatni; a mi a pékmesternét illeti, ő nem élt az Üdvözítő korában s ugy azon gonosz asszony nem őt ábrázolhatja.

RÖVID HIREK.

* **Legfelsőbb adományok.** A király ő Felsege Sa l a m o n ref. egyházközségének templomépítésre, O b e r d o r f r. kath. hitközségének pedig iskolaépítésre egyenkint 200 frtot, továbbá a talián-dörögdi ágostai és a tárkányi ref. hitközségnek templomépítésre száz-száz forintot, az oláh tótfalusi hitközségnek temploma fölépítésére 100 frot, a bábolnai gör. kath. hitközségnek temploma helyreállítására 150 frot, az andrejovai leégett gör. kath. templom kijavítására 200 frot adományozott magánpénztárából.

* **Nagyszombat városa** f. hó 10-ikén kegyeletes ünnepélyvel ülte meg Nagy-Lajos királyunk halálának 500-ik évfordulóját. Azon lázat, melyben a nagy király elhunyt, díszes emléktáblával látták el.

* **Troll Ferencz** pécsi apátkanonok ur, mint Pécsről írják, pápai praelatussá nevezetett ki.

* **Meghívás.** (A Szent-László-Társulat) XVII. rendes közgyűlését f. évi október 5-ikén, délelőtti 10 órakor Budapesten, a központi papnövelde földszinti nagy termében tartandja, melyre a társulat tagjai tisztelettel meghívának. A gyűlést az egyetemi templomban reggeli 9 órakor tartandó szent mise fogja megelőzni. Budapest, 1882. augusztus 30. Á g o s t o n A n t a l, titkár.

* **Budapesten, a szűz Máriaról nevezett ferenczrendiek templomában,** szerafi szent Ferencz születésének hétszázados évfordulati örvendetes ünnepére kitűzött 3 napig tartandó ájtatosság következő sorrendben fog lefolyni:

Október 1-ső napján, vasárnap délután 3 órakor a szokásos litánia fog tartatni, mely után körmenet induland a tisz. angol kisasszonyok egyházába, hol a sz. rózsafüzér ájtatossága elvégeztetvén, 5 óra tájban a körmenet ismét megjelenend e templomban, melyben a szűz Mária oltáránál a rózsafüzérek megszenteltek; ez idő közben a népet buzgóságra figyelmeztető jel adatik a nagy haranggal, és pontban 6 órakor megzendül a »Jőjj el Szentlélek ur Isten« ének, mely után főtiszt. Schlik János Jézus-társasági hitküldér az ünnep tárgyáról szent beszédet tartand; annak végeztével azonnal a karban jelenlevők üdvözlő éneket zengenek, mely után a főoltárnál néhány ima elmondatván, az oltári szentséggel a távozó népre áldás fog adatni.

Okt. 2-án hétfőn reggel 6 órakor tót, 8 órakor magyar, 10 órakor német ének kísérete mellett nagy misék, délután 3 órakor rendes litánia, imák és énekek fognak végeztetni, és csak 6 órakor fog a szent beszéd előterjesztetni, mely után, a tegnapi rend szerint, a nép áldásban fog részesítettetni.

Okt. 3-án kedden, mind délelőtt, mind délután, az elősorolt órák alatt minden ugy fog végeztetni, mint tegnap.

Okt. 4-én szerdán, sz. Ferencz napján, reggel 6 órakor nagy mise után szent beszéd a tót ajkuak részére nt. Mayzon Irén atya, 8 órakor a legünnepélyesebb szent mise után szintén egyházi beszéd a magyar ajkuak számára főtiszt. Schlik János missionarius atya, 10 órakor ismét nagy mise után a német ajku hallgatóság részére nagyságos Miehle Jakab kanonok ur által fog hirdettetni az Isten ígéje. Délután 3 órakor szentség kitétele mellett litánia, imák és énekekkel fog megtartatni, 4 órakor pedig a szent Ferencz III-ik rendjéhez tartozó tagokhoz lelki oktatás fog intéztetni. Mindezek után imák és ének hangoztatásával leend elfoglalva az idő egész 6 óráig; ekkor az utolsó, mint bucsuzó szent beszéd fog hirdettetni, mely után a »Téged Isten dicsérünk« ének és szentségeli áldás a három napra határozott üdvös ájtatosságot bezárandja.

A nevezett napok bármelyikén a szent gyónást és áldozást töredelmes szívvel végzők részesülnek teljes bucsúban, mely a szenvedő lelkekért is felajánlható. Ezek teljesítésére a buzgó keresztények felszólíttanak az Ur nevében a **budapesti IV. ker. Ferencziek zárdafőnöksége által.**

* **Iglón** a mult héten nyílt meg az első halászati kiállítás Magyarországon. A kiállítás létrejötté Migazzi Vilmos gróf főispán érdeme, ki a haltenyésztés érdekében nagy buzgalmat fejt ki már évek óta. Ideje is volna, hogy e téren már a törvényhozás is intézkedjék, mert rövid időn halainkat mind kipusztítják s a halat is majd drága pénzen külföldről kell hozatnunk.

* **A Petőfi-szobor** már teljesen elkészült s a leleplezés f. évi október 15-ikén fog végbemenni.

* **A pesti kath. legényegylet** f. hó 8-dikán ülte meg fenállásának huszonhatodik évfordulóját. A terézvárosi templomban tartott ünnepélyes hála isteni tisztelet és magyar szent beszéd után a tagok zászlójuk alatt vonultak az egyleti helyiségbe, hol Schiffer Ferencz belvárosi káplány, az egylet tevékeny és buzgó elnöke, lelkes alkalmi beszédet mondott s előadta az évi jelentést. A tagok száma 10,430, kik között több mint 1500 nem katolikus is van. A multévi bevétel volt 3705 frt, a kiadás 281 frt; az egyleti ház építésére 7213 frt és két darab 100 frt. államkötvény áll eddig rendelkezésre. Az építést a jövő tavasszal talán megkezdhetik. — Az ünnepélyt 9-ikén este a városligeti Klemens féle vendéglőben tánczvigalommal egybekötött dalestély fejezte be.

* **Halálozások.** F á b r y István, a kir. kuria másodelnöke, a magyar birói kar dísz, hosszas szenvedés után meghalt bártaufalusi birtokán. Temetése nagy részvét közt ment végbe. A kir. kuria küldöttségileg képviseltette magát.

* **Elszakadt és összeragasztott bank- és államjegyek,** az állami pénztárak által, a pénzügyminiszter rendelete értelmében, teljes névértékben csak az esetben fogadhatók el, ha az illető hivatalnok a felragasztott papir átlátszósága folytán vagy átláthatlanság esetében a felragasztott papir eltávolítása által biztosan meggyőződhetik a felől, hogy a papirpénz teljes és valódi. A hol ez nem lehetséges, ott az összeragasztott papirpénz sérültnek tekintendő s a megfelelő eljárás alá vonandó.

* **A kegyes tanítórendiek** budapesti főgymnasiumának 1881—82 tanévre szóló **Tudósítványáról,** csak most, ily későn emlékszünk meg s ennek oka, hogy e lapok szerkesztője augusztusban szabadsággal távol lévén a fővárosból, elutaztakor elfeledte a kéziratot a nyomdába küldeni. A Tudósítvány Kis Sándor tollából jeles értekezést közöl a »magyar Horácziól.« Ezt követi dr. Vajda Gyula értekezése: »A kegyes tanítórend megre-

lepelése Pesten. — Az intézetben 13 kegyesrendi, 1 világi rendes tanár s 4 rendkívüli tanár tanít. A természettudományi tanszerek és a tanári könyvtár az év folytán tetemesen gyarapodtak. A nyolcz osztályt összesen 570 tanuló látogatta, ezek közül 429 r. kath. Érettségi vizsgálatot tett 48.

* **A Kubinszky-emlékkő** leleplezési ünnepélye a bajai sírkertben f. hó 29-ikén fog végbemenni, melyre a boldogult minden rokona, barátja és tisztelője, úgy szintén az összes katolikus egyletek a beleleplezési bizottság által tisztelettel meghívotnak. — A bizottság a megboldogult nagynevű tanfelügyelő iránt minden oldalról nyilvánuló kegyelet megörökítésére emlékművet veret, melyekre megrendelések a következő áron fogadtatnak el: ezüst-éremre 4 frttal, bronz-éremre 1 frttal. — Megrendelhető továbbá a megboldogult életrajza 80 kr-ával, melyet 7—8 nyomtatott iven Szűts János óbcesei tanító fog megírni, s hogy az életrajz minél teljesebb és részletes adatokban minél gazdagabb legyen, őt ebbeli munkájában Szulik József prépost, Kleiner Lajos tanár, Petrovác József tanfelügyelői segéd fogják támogatni.

IRODALOM.

— Az »Uj Magyar Sión« egyházi irodalmi folyóirat augusztusi füzeté a következő tartalommal jelent meg: A titkos fegyelméről, Fok Dezsőtől. — A magyar egyház napjai. — A tournayi kiadások. — Hegyi séták, Várnaitól. — Irodalom és művészet. — Vegyesek.

— A Hajóssy Gy. Krizánt ferenczrendi áldozár s hit-szónok által szerkesztett »Jó pásztor« című egyházzónoklati folyóiratból megjelent a 12. füzet, mely 13 szent beszédet tartalmaz, névszerint: szent Ferencz születésének hétszázados évfordulójára, szent Teréz ünnepére, Mindszentek napjára, Halottak estéjére, szent Erzsébet napjára és Pünkösöd utáni XIX.—XXVI. vasárnapokra egyet-egyet.

— Sédá Ernő, terézvárosi káplány, ki az »Öngyilkosság« című jeles és alapos tanulmányokra valló munkájával magára vonta a figyelmet s megérdemelt elismerést vivott ki magának irodalmunkban, ismét egy kitűnő „A párbaj“ című munkával lépett föl, melyben a társadalom ezen egyaránt bálványozott s rettegett előítélete ellen megdönthetetlen érvekkel kel harczra. A párbaj megszüntetésére, igen helyesen, nem tartja elegendőnek a törvényhozást, mert a törvénytől mindent remélni nem lehet. A rideg törvény nem fogja a bűnök számát apasztani, a társadalmi élet szeszélyeit ellensúlyozni. A kedélyek szentélyében nyugvó meggyőződés, a párbajnak leplezett vagy elvi kárhóztatása csak elvont, elméleti jelentőséggel bír. A kitűzött czél utópia marad, míg az értelmiség kiválóbb elemei tényleg hódolnak a párbajnak. Első s elengedhetlen feltétel tehát, hogy ezek körében induljon meg a párbajellenes mozgalom. A józanabb meggyőződést kell tehát e tekintetben érvényre juttatni. S erre nézve gyakorlati ujjmutatásokat nyújt. A munka egy előszóval s XIV. fejezetből áll. A Wilkens és Waidl könyvnyomdája által nagy 8-rétben díszesen kiállított I—IV és 1—182 lapra terjedő műnek bolti ára 2 frt. — Vajha minél szélesebb körben elterjedne s olvastatnék e valóban jeles munka, melylyel szerző irodalmi érdemeihez újabb koszorút fűzött.

— „A kath. hitterjesztés lapjai“ melyen tisztelt olvasóközönségét van szerencsém értesíteni, hogy az I. évfolyam VII. (befejező) füzeté szétküldetett; egyuttal bátorodom »A kath.

hittejesztés lapjait« továbbra is a kath. körök becses pártfogásába ajánlani. Az előfizetés (3 frt. egy évfolyamra) alulírtához küldendő. Ujonnán belépő előfizetők az I. évfolyamot (21¹/₂ iv szöveg, 82 díszes kép, két térkép) 2 forintért kapják, míg példányokkal rendelkezem. Nagy-Várad, 1882. szept. 8. **Nogely István**, kiadó-szerkesztő. — E jeles folyóiratot a legmelegebben ajánljuk.

MINDENFÉLE.

Egy kopasz mutatja barátjának az öltöző-asztalát, melyen különböző alaku és nagyságu hajkefék vannak.

— Szép, mond barátja, nagyon szép ez a sok kefé; most már nem hiányzik hozzá semmi, csak a haj; erről kell még gondoskodnod.

A fodrásznál.

Egy kis vézna ember, rendkívül dűshaju borzas fejjel leveszi kalapját, leül és mondja a fodrásznak:

— Nyirja le a hajamat.

A fodrász rémülettel párosult csodálkozással nézi vendégének öserdőhöz hasonlító fejét.

— Ne féljen barátom, mond az új vendég, én mindig duplán szoktam fizetni a hajnyírásért.

Társulati Értesítő.

KIMUTATÁS

Sz.-István-Társulat igazgatóságához beküldött pénzekről.

	ft	kr
Balla József aleperes tiszánai pléb.	44	10
Povedák János esperes rékasi pléb.	28	35
Odray János gödöllői plébános	31	50
Sipos József alsó-bogádi pléb.	3	15
Tokody Ödön temesvári papnöveldei aligazgató	50	—
Gyurinka Antal nagykörsői plébános	3	15
Ávedik Lukács erzsébetvárosi pléb.	9	35
Radnai Farkas nagyváradai l. sz. püspöki titkár	160	10
Steiner Adolf sopronyi képezdei tanár.	63	80
Feld Vilmos k. r. tanár	6	14
Venczell Károly káptalandombi currator Győrött	50	—
Papp Károly kiskomáromi pléb.	69	30

Miseruhák és egyházi szerek

gyára.
Római katolikus rítusban.

Miseruhák, dalmatikák, pluviálék, albák, rochetek, zászlók, lobogók, Monstranzok, kelyhek, ciboriumok, füstölők, lámpák, gertyatartók, chinapróba-ezüstből,

Pontificale-eszközök
a leggazdagabb szerelésig.

ZAMBACH ÉS GAVORA

Budapesten, váczi-utca 17. szám.

Ő Eminentiaja a bibornok Magyarország Herceg Primásának szállítója.

Megrendelések a legrövidebb idő alatt pontosan eszközöltetnek.
Nem tetsző tárgyak kicseréltetnek. 19—52

Kiadja a **Szent-István-Társulat** (Lövész-utca 13-dik szám.) — Felelős szerkesztő: **Ágoston Antal**.

Budapest, 1882. Nyomatott az Athenaeum r. társ. nyomdájában (Ferencziek-tere Athenaeum-épület).